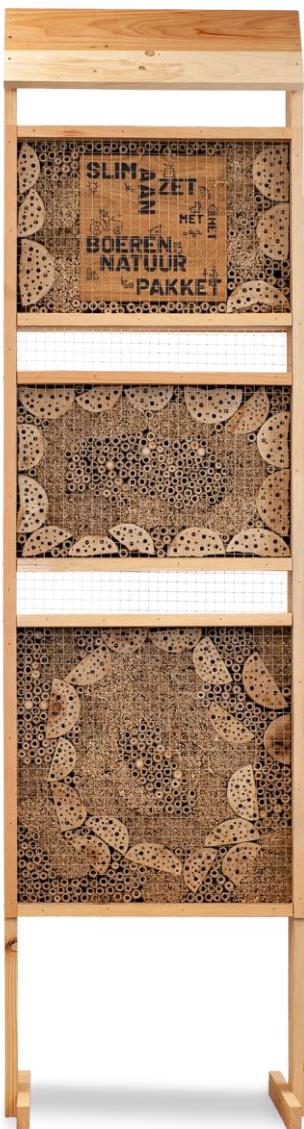

© Boerenatuur Vlaanderen (Leen Vervoort)

Bij deze niet-productieve investering (NPI) wordt een bijenkast of bijenhotel geplaatst om wilde bijen aan te trekken.

© Boerenbond (K. Thielemans)

NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN BIODIVERSITEIT

behoud van solitaire bijen, kleine bijenkast - bijenhotel

VOORDELEN

Bestuivende insecten (waaronder wilde bijen) zijn onmisbaar voor de **bestuiving** van 75% van onze consumptiegewassen, vooral **fruit en groenten**. In België wordt de toegevoegde waarde van bestuivingsinsecten aan de landbouw geschat op ruim 250 miljoen euro, meer dan 10% van de totale Belgische landbouw.

Maar door **verdwijnen van natuurlijke leefgebieden**, introductie van exotische **parasieten** en **pesticiden** gaan de populaties van zowel de gekende honingbij als een heel pak wilde bijensoorten nog steeds achteruit. Door het plaatsen van **bijenhotels** én het voorzien van **nectarbronnen** verzeker je niet enkel de toekomst van wilde bijen en insecten maar ook van fris geurende bloemen, heerlijk fruit, groenten als courgette en paprika en zelfs mosterd en zonnebloemolie.

PRAKTISCHE UITVOERING

- ❑ Bij de **aankoop** van een bijenhotel let je best op volgende zaken: een bijenwand met gevarieerd materiaal (bamboe, riet, droog hout; diameters openingen best tussen 6 en 11 mm), een overstekend dakje en een gesloten achterzijde, een raster voor de bijenwand.
- ❑ Het allerbelangrijkste voor je bijenhotel is een **plekje in de zon, weg van regen**. Plaats je bijenhotel dus **niet op het noorden of westen**.
- ❑ **Veranker** je bijenhotel stevig: bevestig het aan een muur of voorzie degelijke grondankers en wat beton zodat het bestand is tegen een (wind)stootje.
- ❑ Zorg voor **nectar- en stuifmeelbronnen** in de buurt: bloeiende bermen en bloemenranden maar ook (fruit)bomen, houtkanten en hagen zijn ideaal voor wilde bijen. De aanleg van dergelijke KLE's (excl. bloemenranden) wordt bovendien ook 100% terugbetaald via NPI's.
- ❑ Plaats je hotel bij voorkeur **tijdig in het voorjaar**, zo bied je ook de vroegste metselbijen een volwaardige woonst aan.
- ❑ **Na 3 à 5 jaar** zijn de meeste bijenhotels 'uitgeleefd'. Leg ze dan in het najaar op een schaduwrijke plek: zo kunnen overwinterende bijen nog uitvliegen in het voorjaar maar komen geen nieuwe bijen meer langs. Daarna kan je een **nieuw hotel** plaatsen of het **vulmateriaal vervangen**. Zet een nieuw hotel steeds in de buurt van het oude of was het oude hotel na leegmaken goed uit als je het opnieuw wilt opvullen.

NIET-PRODUCTIEVE INVESTERINGEN

BIODIVERSITEIT

behoud van solitaire bijen, kleine bijenkast - bijenhotel

AANDACHTSPUNTEN

Het plaatsen en onderhouden van een bijenhotel voor wilde bijen is **eenvoudig** en vraagt weinig arbeid. Eens het stevig staat, zit je werk er eigenlijk op.

Kies al naargelang je locatie/situatie voor **één groter hotel of meerdere kleine hotelletjes**. Grote hotels zijn fragieler naar natuurlijke vijanden toe (mijten) maar zeker nuttig dichtbij je bloemenstrook, je haag... Fruittelers zijn afhankelijker van bestuiving en opteren beter voor meerdere kleine hotels om duurzame populaties wilde bijen op te bouwen.

Om het **effect** van je hotel te **versterken**, kan je nog een aantal zaken doen die je bijenwand langer laten gonzen van activiteit:

- Maai weides of bloemenranden niet te vroeg, te vaak of te grootschalig.
- Zet houtkanten gefaseerd terug, zo behoud je steeds genoeg voedsel.
- Laat gewasbescherming liefst achterwege. Is het toch nodig, doe dit bij voorkeur 's ochtends vroeg of 's avonds laat, wanneer bijen niet foerageren.
- Als je een bloeiende groenbedekker inzaait, doe dit liefst zo vroeg mogelijk.
- Zaaï een bijenvriendelijke grondbedekker in tussen twee teelten (bv. *Phacelia* of koolzaad). Ook de teelt van vlinderbloemigen helpt, net als aangepaste erfbeplanting.

STEUN EN VOORWAARDEN

De aankoop en plaatsing van bijenhotels zijn **100% gesubsidieerd** tot een maximumbedrag van **1270 euro per m²** bijenwand (excl. BTW). Is de totale bijenwand van je bijenhotel(s) kleiner dan 1 m², dan wordt dit bedrag verrekend met de effectieve oppervlakte van de totale bijenwand. Een eigen bijenhotel maken is mogelijk maar enkel je materialen worden dan terugbetaald via NPI's (geen eigen arbeid vergoed).

Aan deze voorwaarden moet je voldoen als je een bijenhotel plaatst met NPI-steun:

- Het bijenhotel staat op een **zon** beschenen plek.
- Het bijenhotel bevindt zich in de buurt van **nectar**.
- Aankoop en uitzet van **hommels** in het kader van bestuiving, komen **niet** in aanmerking voor subsidie.
- Het bijenhotel wordt **minstens 5 jaar in stand** gehouden.

CONTACT

- Vragen rond deze **fiche**? Welkom op npi@boerennatuur.be of 016/28.60.41
- Op zoek naar een **leverancier**? Natuur- en Landschapszorg werkt met duurzame materialen binnen sociale projecten aan een gevarieerd gamma kwalitatieve bijenhotels (015/85.82.74, www.natuurpunt.be/houtwerkplaats)
- Interesse in een **gebundelde portie biodiversiteit**? Check het boerennatuurpakket via www.boerennatuur.be/boerennatuurpakket. Hierin vind je naast een mooi bijenhotel (bijenwand > 0,7 m²) ook een steenuilenkast, een nest voor de boerenzwaluw en als optie een akoestische wildredder.

© Wilda
(Jeroen Menten)

Met medewerking van

Projectpartners demoproject
'Samen investeren in meer boerennatuur'

Ferm voor agravrouwen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ